

Khi đến Mỹ định cư, chúng ta đã lớn tuổi, ít ra cũng học được tại trung học một mớ Anh văn lôm bôm. Đã dùng tiếng Pháp nói “trại giọng” mà diễn tả điều muốn nói. Khi đọc thì có thể đoán mò vì tiếng Anh và tiếng Pháp có nhiều chữ tương tự. Thế mà chúng ta đã khổ sở không ít trong đời sống, giao thiệp, công ăn việc làm. Cảnh sát chặn xe lại hỏi “Anh vi phạm luật lệ lưu thông?”

Lại mau mắn trả lời “Yes”. Cảnh sát cho giấy phạt, thì cảm ơn (Thank you). Khi bị hỏi gì cũng Yes cả. Và khi trả lời thiên hạ, thì nói tiếng Anh bằng giọng Pháp hoặc bằng giọng Huế, giọng Bắc. Khi nghe thì tiếng được tiếng mất, một câu chỉ hiểu năm bảy chữ, phải đoán mò để trả lời và ứng phó. Ngay cả một ông đã từng đi Mỹ tu nghiệp du học 2 năm, năm 1975 đến Mỹ, xin đi làm cho một tiệm sửa xe nhỏ. Thằng chủ nằm ngửa dưới lườn xe, kêu ông VN đưa dụng cụ cho nó. Anh không hiểu tên

từng thứ búa, kềm, bốt đại giao cho nó hết cái này đến cái kia, nó la lối chửi thề om xòm và phải chui ra khỏi lườn xe, giận dữ như sắp đánh cái tên “cà chớn”, và móc 12 đồng trả tiền công và đuổi sở tức thì.

Nhưng đâu có ai để ý đến nỗi khổ của con trẻ, khi đến Mỹ, Pháp, không có được 1 chữ làm vốn. Tống đại vào các lớp học, học chung với trẻ em học tiếng mẹ đẻ. Thầy giáo, cô giáo thì nói như mây trôi gió cuốn. Trẻ em tị nạn ngồi còn thua cả vịt nghe sấm, thầy cô dặn dò gì cũng không biết, bảo làm gì cũng không hiểu, và thầy cô có ý nghĩ sai lầm, đó là những đứa

trẻ cứng đầu, vô lễ, mất dạy. Nhiều người lớn bảo rằng đừng lo, trẻ con nó học mau lắm, chỉ một thời gian ngắn là theo kịp. Điều này cũng có đúng mà cũng sai, một số trẻ em, buổi ban đầu, phải nỗ lực gấp ba gấp bốn, và được cha mẹ chỉ bảo thêm, khuyến khích, thì đúng là một thời gian sau là theo kịp, nhưng cũng không phải là không vất vả, và phải chăm chỉ, dùi mài.

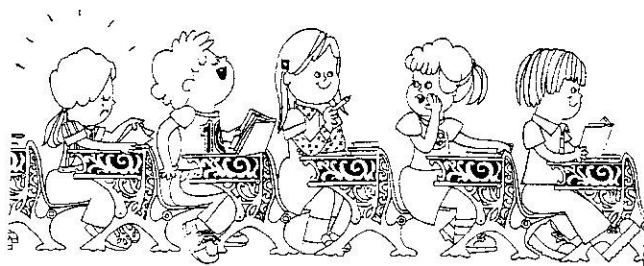
Nhờ chăm chỉ, đã bù đắp được khuyết điểm ngôn ngữ. Nhưng một số rất đông trẻ em khác, thấy chán nản vì quá khó khăn, không hiểu gì cả, lại không được cha mẹ chăm sóc, khuyến khích, nên việc học hành không đến đâu cả. Học hết chương trình trung học mà kém như học sinh tiểu học, và phải gầy gánh, hoặc có lẽ đeo theo học các trường đại học cộng đồng, kết cuộc cũng chẳng đi đến đâu. Số học sinh chán nản và gầy gánh này rất đông, mà cộng đồng hoặc báo chí

không hề nhắc nhở đến. Ba câu chuyện sau đây, tiêu biểu trong muôn ngàn chuyện khổ đau âm thầm, mà trẻ em tị nạn phải gánh chịu.

Một em bé Việt Nam được cho vào lớp một tại trường tiểu học. Cô giáo nói, dặn dò gì em cũng chẳng hiểu. Thấy bạn bè làm gì, em làm theo. Buổi trưa xếp hàng đi theo bạn, lãnh phần ăn. Trong lớp học, đôi khi bị cô giáo la mắng, cũng không hiểu tại sao. Em nhìn dáng điệu giận dữ và giọng nói gằn gằn của cô giáo, thì biết bị la. Không biết cô giáo nói gì. Em về nói với mẹ “Mẹ ơi, con cứ bị cô giáo la mãi.” “Con làm gì để cô giáo la rầy?” “Con không làm gì

Khổ Tâm Không Ai Biết

• SÔNG ĐỒNG NAI

cả.” “Cô giáo la con sao?” “Con không hiểu cô nói gì.” Có thể cô giáo dặn dò gì đó, ra lệnh làm gì đó, mà em cứ tỉnh bơ, bình thân như vại, cô giáo giận quá phải la rầy. Hôm khác, nằm chơi với mẹ, em hỏi “Mẹ ơi, stop tiếng Mỹ là gì mẹ?” “Stop là dừng lại, đứng lại, con không biết sao?” “Bây giờ con mới biết tại sao hôm kia cô giáo đánh vào mông con, cô cho con đi xe đạp mấy vòng, đến khi cô hô stop nhiều lần, con không biết, cứ đi hoài, cô chạy theo giục xe đạp lại và đánh con.” Học chừng ba tháng, trường thay đổi chính sách. Mấy hôm em bé về nhà mách mẹ cô giáo cứ lục túi em như để tìm kiếm gì. Mẹ hỏi “Con có ăn cắp gì của bạn bè không?” “Không, con không lấy gì của ai cả.” “Thế sao cô giáo lục túi quần áo con?” “Con không biết.” Suốt cả tuần, hôm nào đến lớp cũng bị cô giáo lục lợi túi áo quần. Em về nói với mẹ, xin tiền để ăn trưa, vì buổi trưa không ăn, chiều về nhà đói bụng đi không nổi. Mẹ em bảo “Con ráng ăn cơm trường, nhà mình còn nghèo, khi nào bố mẹ có công ăn việc làm, mẹ cho con tiền ăn trưa riêng.” “Trường không cho con ăn má à!” “Con đừng nói dối mẹ ghét, con không thích ăn món ăn Mỹ rồi bày đặt dối mẹ.” “Thật đấy mẹ à.” Hai tuần, thấy em bé có vẻ gầy đi, bà mẹ hỏi lại, em bé quả quyết buổi trưa nhịn ăn ngồi học, vì cô giáo không cho ăn. Hỏi ra mới biết trường đổi chính sách, gửi thông báo về cho gia đình yêu cầu nộp tiền ăn cho học sinh, hoặc xuất trình tài liệu chứng minh không có lợi tức, để trường cho ăn miễn phí. Em đem giấy về nhà, cha mẹ không biết đọc, để đó. Em bé bị bỏ đói hai tuần. Bố mẹ tưởng em được ăn tại trường, cô giáo tưởng bố mẹ em không nộp tiền vì đã có cơm bởi đi cho con. Cô giáo lục túi em, để tìm tờ giấy báo được ký bởi cha mẹ và tìm tiền đóng chi phí ăn trưa. Một lần khác em bị cô giáo đánh vì tội ăn cắp. Nguyên là em có một món đồ chơi. Đứa bé bên cạnh mượn chơi và lấy luôn. Em dành lại. Nó mách cô giáo, cô giáo đánh và phạt em. Em không biết làm sao để nói cho cô biết. Chỉ dùng hai giòng nước mắt rửa với bột oan ức và tức giận.

Một anh bạn kể rằng, hồi mới đến Mỹ, con trai anh bị đuổi học. Nhà trường kêu anh đến nhận đứa con về để dạy dỗ. Vì thằng bé, theo lời

nhà trường, cứng đầu, lạnh lùng, không nghe lời, và đã phun nước bọt vào mặt bạn cùng lớp. Anh buồn lắm, về nhà la mắng nó, và không ngờ con mình xấu xa đến thế. Anh xin trường khác cho con học. Trong lòng phiền muộn vì đứa con hư. Nhiều năm sau trôi qua, tình cờ anh đọc được bài luận văn của con, kể về nỗi uất ức khi bị đuổi học, bị cha mẹ đánh mắng, bị vu khống phun nước bọt vào mặt bạn. Tất cả vì bị hiểu lầm. Thầy gán tội cứng đầu và lạnh lùng và không dạy được, vì có hiểu thầy nói gì đâu, thầy có nói xấu nói tốt gì mặt cũng lạnh như tiền không vui không buồn, thầy bảo làm gì cũng đứng trơ ra bất động. Thầy không kiên nhẫn lên sao được. Còn việc phun nước bọt vào mặt bạn thì cũng oan ức, vì khi em nói thử “TH” thì phải để lưỡi giữa hai hàm răng, rồi xì hơi ra. Vô tình văng nước bọt. Em thấp cổ, bé miệng, không có đủ một câu tiếng Anh để biện minh cho mình. Gần mười năm sau, nỗi oan ức của em mới được cha mẹ biết được. Người lớn đâu có hiểu nỗi hàm oan vẫn gặm nhấm em, nhiều năm sau mới có dịp giải tỏa trên trang giấy.

Một em bé khác, mới được đến định cư tại một tiểu bang miền bắc. Mùa đông, tuyết ngập đầu gối, trắng cả đất trời. Đang ngồi học trong lớp, em bé ôm sách vở đứng dậy ra về. Cô giáo cản lại, em vùng vẫy giằng tay cô giáo để đi bộ ra về dưới bão tuyết. Cô giáo nắm chặt tay, kéo em vào lớp. Em òa khóc thảm thiết. Đồ dành mãi không được, cô giáo cho kêu chị em bé, học lớp bên cạnh để khuyên em. Hai chị em nói với nhau vài câu. Cả hai cùng khóc và dẫn nhau ra đi, mặc cho tuyết đổ. Cô giáo cho giữ chặt hai chị em lại, đề nghị kêu người bảo trợ đến nói chuyện, và đem bố mẹ hai em đến trường để khuyên con. Ông bố đến, như hiểu được hai đứa bé muốn bỏ học ra về, liền trợn mắt la mắng. Hai đứa bé rưng rưng nước mắt, nói với bố đủ một câu. Ông bố vội vã nắm tay hai con định băng qua sân tuyết, lợi bộ về nhà. Nhà trường cản lại, ông bố xua tay, nhất định dẫn con về. Các bà giáo và thầy hiệu trưởng ngạc nhiên không hiểu tại sao. Họ nói ào ào như nước tuôn lá khoai, ba bố con đâu có hiểu gì. Ba bố con muốn nói cũng không có đủ một chữ làm vốn. Nhà trường nhất định không cho ba bố con ra

CHUNG VUI

Trong những tháng đầu năm 1991, Lá Thư Ái Hữu nhận được tin một số Ái Hữu có thêm dâu hiền rể thảo sau đây:

- AH Võ Văn Ngôn có thêm dâu hiền
- AH Lê Khắc Thí có thêm rể thảo
- AH Đồng Sĩ Tụng có thêm rể thảo
- AH Nguyễn Văn Phác có thêm rể thảo
- AH Nguyễn Đức Súly có thêm dâu hiền
- AH Trần Đình Thăng có thêm rể thảo

Ái Hữu Công Chánh xin chung vui cùng các Ái Hữu trên và chúc các dâu hiền rể thảo trăm năm hạnh phúc.

đi. Tuyết rơi, gió buốt, hai đứa bé có thể cóng lạnh chết. Ba bố con bị giữ lại. Ông bố cũng nước mắt rưng rưng, mắt đỏ ngầu. Cuối cùng ước quá, ông bố òa ra khóc và cúi xuống kéo quần em bé ra. Mùi xú uế xông lên nồng nặc. Hiệu trưởng và các cô giáo đồng ò một tiếng, và cười ầm thông cảm. Họ chợt hiểu, em bé không biết làm sao để hỏi nơi tiêu tiểu. Đau bụng quá, nín mãi, vãi đại ra quần.

Ba trường hợp kể trên, là một trong ngàn nỗi khổ đau âm thầm mà các em bé tị nạn đã phải chịu. Những oan ức không được tỏ bày. Các bậc cha mẹ, người lớn, chỉ thấy nỗi khổ riêng tư của họ, khó khăn mà họ phải gánh chịu để chống đỡ gia đình. Ít ai thông cảm được nỗi khó khăn của các em bé từ trường Việt nhảy đại vào trường Mỹ. Không biết một chữ Anh, hoặc biết rất ít chữ Anh. Ngôn ngữ bị hạn chế, một số lớn các em dù muốn nói chuyện, cũng không nói được. Giữ im lặng mãi, thành ra ít nói. Để lớn lên thành "Người Việt Thầm Lặng".

• SÔNG ĐỒNG NAI

TIN GIỜ CHÓT

• **TIN TỨC ĐOÀN TỰ:** AH Nguyễn Ngọc Du, Khóa 2 KSCC Sài Gòn, Cựu Giám Đốc Thương Cảng Đà Nẵng mới qua Mỹ đoàn tụ với con cái hiện ở số 1445 Bob White Place, San Jose, CA 95131, điện thoại (408) 929-8006, sau 16 năm cách biệt. Xin mừng AH Du và chúc Ái Hữu gặp nhiều may mắn trong cuộc sống mới.

• **TIN TỨC HỌP MẶT AHCC NAM VÀ BẮC CALI:** Lần đầu tiên, một cuộc họp mặt chung cho AHCC cả hai miền Bắc và Nam Cali sẽ được tổ chức tại Santa Ana vào dịp Lễ Độc Lập Hoa Kỳ từ 4/7/91 đến 7/7/91. Xin quý Ái Hữu chuẩn bị dành thời giờ đi dự họp cho vui. Xin liên lạc với AH Lê Khắc Thí, điện thoại số (714) 582-3075. AH Phan Đình Tăng ở New Orleans, Louisiana cho hay sẽ qua gặp anh em trong dịp này. Các Ái Hữu ở Bắc Cali có thể liên lạc với AH Bửu Hiệp (Sacramento), AH Trần Sĩ Huân (San Francisco), AH Mai Đức Phụng (San Jose).